

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek.

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleisz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felölös szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.

Félévre ——— 12 .

Negyedévre ——— 6 .

Egy hóra ——— 2 .

— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1905.

XXXIV. évfolyam. 51. szám.

Péntek, március 3.

Zürzavar.

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, március 2.

A magyar politikai élet mai válsága sajnos már nem is válság, hanem zürzavar, amelyből egyáltalán nem látni kiutat.

Hogy pedig a válság ilyen zürzavarrá növekedett, annak egyik főoka, hogy a válság fő föntézői nem számolnak az élettel, nevezetesen a politikai élet következményeivel.

Minden országos tényező vágyva-vágyik már a kibontakozásra. A szabad- elvűpárt sem akar egyebet, mint hogy végre alakuljon új kormány s kezdődjék meg a rendes parlamenti munkálkodás. Tisztán a koalíción mulik, hogy ez az általános kívánság végre beteljesedjék. Nem kell egyéb, csak hogy kapcsolják ki a megoldásból mindazt, ami dogmaszerű s a mai politikai élet követelményeivel össze nem egyeztethető.

A helyes álláspontja a koalíciónak az volna, hogy fogadja el a választások egyetlen pozitív döntését: azt, hogy a választók a lex-Danielt elítélték s fogadja el ennek azt a következményét, hogy a Tiszakormány lemondott s a szabadelvűpárt kisebbségbe jutott. Mert együttes küzdelmüknek ez volt a valódi értelme és tartalma. S együttes győzelmüknek nem lehet más a pillanatnyi eredménye. Ne azon törjék tehát a fejüket, mi módon lehet ezt vagy azt a dogmát, ezt vagy azt a jelszót összhangzásba hozni kormányzati programjukkal. Hanem csinálják meg ezt a programot az élet kívánalmai szerint, a politikai lehetőségek keretében s vállalják el azzal a kormányhatalmat és — felelősséget. Mert ma nem az a fontos, hogy régi ígéretek és aspirációk micsoda formában tolassanak ki a jövőbe s hogy a mi ma úgy sem lehet megcsinálni, micsoda

erőpróbával volna mégis kieroszakolható, hanem egyesegyedül az, hogy az ország kijusson az ex-lexből s a parlament megint munkaképes legyen.

Ha van a koalíciónban párt, amely a maga dogmáit semmiképpen sem akarja feláldozni, ám ne kérjen részt magában a kormányzatban s tarítsa fenn szilárdan elveit. De válaszsza külön pártálláspontját koalíciós kötelességeitől. Támogassa az új kormányt mindabban, amit az ország égető szükségleteinek kielégítésére cselekszik s adja meg neki az eszközöket, a melyek a normális kormányzásra elengedhetlenek.

S mivel bizonyos, hogy másképpen a dolog nem megy, a válságból másképpen, mint a dogmák és jelszavak felrétével s a reális élet és a gyakorlati politika igényeihez mért programmal ki nem szabadulhatnak, mulasztás minden nap, a melylyel a kibontakozást késleltetik s a nemzetet a bizonytalanság kinpadjára feszítik s a zürzavar örvényébe viszik.

A nemzet érdekét nézzék s ne a személyes vonatkozásokat bizonyos elvek és jelszavak irányában. Adják meg a nemzetnek, a mire okvetlen szüksége van s ne sajnálják, ha a magukból adják. Ilyennek kellene lenni a megoldás útjának s ezen az úton haladva az ország már régen künn volna a zürzavarból.

Bolgár egyedáruságok. A temesvári kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy az egyedáruságokra vonatkozó bolgár törvény február hó 14-én a bolgár hivatalos lapban közhírré tétetett. A só-egyedáruságra vonatkozó határozatok azonnal életbe léptek, míg a gyufa- és szivarkapapiros-egyedáruságra vonatkozó határozatok egyelőre nem lépnek hatályba és ezen két áru folyó évi március hó 14-éig tőlünk akadálytalanul vihető Bulgáriába. Ausztria-Magyarországnak Bulgáriával való kereskedelmi szerződése megújításánál, illetőleg a provizórium létrehozásánál a Neues Wiener Tagblatt híradása szerint figyelemreméltó szerepet játszik Bulgáriának

az az elhatározása, hogy gyufaegyedáruságot hoz be. Ausztria-Magyarország belenyugszik ebbe, a mennyiben iparát megfelelőleg részesítik a bolgár fogyasztásban azon esetre, ha a bulgáriai gyártás maga az ottani szükségletet ki nem elégítené. Hasonló állá-pontot foglaltak el más hatalmak is, amelyekkel Bulgária szerződéses viszonyba óhajt lépni.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 1/2 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 órától 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Tanácsülés. Nagybecskerek város tanácsa ma délelőtt fél 11 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen több folyó ügyet intéztek el.

A képviselőválasztók névjegyzéke. Az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének kiigazítása céljából szükséges intézkedéseket az 1899. évi XV. t. c. 145. §-a értelmében a központi választmány minden év március hava első napjaiban megtenni köteles. Hogy tehát az 1906. évre szóló névjegyzék kiigazítása tekintetében az intézkedések megtehetőek legyenek, a vármegyei központi választmány március hó 13-ikán délelőtt 10 órakor a vármegye székházának alispáni kistermében ülést tart.

Esküvő. Kokotovits István cs. és kir. százados Varasdrol, tegnap vezette oltárhoz a nagyikindai gör. kei. templomban Adamovits Tinka kisasszonyt, Adamovits Döme nagyikindai földbirtokos leányát.

Csokonai-ünnepély. A nagybecskereki szabad liceum tegnap este értekezletet tartott, a melyen a március 12-én tartandó Csokonai-ünnepély részleteit beszélte meg a vezetőség. Elhatározták, hogy a nagy poéta emlékéhez méltón, nagyszabású ünnepély keretében fogják az ünnepet megtartani, amelyen a nagybecskereki filharmonikusok zenezsámmal, Knyaskó Lajos, a

A „TORONTÁL“ tárcája.

A bukott leány köszönete.

Véletlenül találkozott össze utjuk. Érett, sokat tapasztalt, komoly ember volt a férfi; a leány alig tizennyolc esztendő, ki még nem ismerte az életet. A férfi okos, művelt, ki sokat otazott, sokat látott; a leány szegény, a nép egyszerű gyermeke, ki a munkásszoba dohos levegőjén nevelkedett fel, hol nehéz küzdelem, gyötrelmes harc folyik szakadatlanul a mindennapi kenyérért. Estélenként, ha a munka véget ért, találkoztak egymással és a leány rajongó figyélással leste a férfi szavait. Utazásairól beszélt, azokról a csodaszép helyekről, hol a nap édesen, ragyogón mosolyog mindig és nem oly szomorú, bágyadt, mint náluk fent éjszaka, hol az ősröngetekben a kuszó indák évezredes sötét törzsek kirepedezett kérgét övezik körül és csillogó kigyók siklanak el a nedves moha felett. Ott, a folytonos ragyogásban és mosolygásban telt el az ő ifju kora.

A leány apró szeméi beleragyogtak az elbeszélésekbe. A lelke mohó kéjjel szívta magába

a férfi minden szavát. Minden új, szinte érthetetlen volt előtte. Az ő tekintete nem terjedt tovább a lóvasut végső pontjánál, a melyen túl már a kis parasztházak kezdődnek, a hol vasárnapoként a szabadban vidám mulatság, tánc esik. Okosnak, nagyinak látta a férfit, egészen másnak, mint azokat, kiket eddig ismert.

A férfi megkérdezte: szereti-e őt? A leány maga sem tudta egész bizonyosan, de gyakran, ha bucsuzkodáskor megcsókolta őt, ezt mondta neki:

— Jó éjt, ma ismét magával fogok almodni...

És ilyenkor mindig felragyogtak a férfi fáradt vonásai, úgy érezte, hogy ifju lett ismét és büszke, fürgé lépésekkel, boldogan mosolyogva tért haza lakására.

Igy mult el a nyár és megjött a tél. És ekkor már a leány minden este ott ült a férfi szobájában és a lámpa bizalmas, barátságos fénye mellett hallgatta beszédét, akár egy törekvő kis iskolásgyerek. A férfi szíve pedig örömmel telt meg, a hogy a fokozatos haladást tapasztalta. A férfi nem elégedett meg a leány szellemének kiképzésével, de a társasélet formáira és szokásaira is oktatta őt, megmutatta neki, hogy mint kell a kést és villát a kezében tartani és mindama

kicsiségeket, a mire egy művelt embernek érintkezései közben ügyelni kell.

És az ő kis növendéke egyre többet tanult, egyre jobban haladt. Egy év leforgása alatt a jelentéktelen kis leányból előkelő hölgy lett. A legdivatosabb ruhákban járatta, mert most már mindenütt megjelenhetett vele. A barátai pedig irigyelték tőle az érdekes és szép nőt. Elnevezték őt szerencsegyermeknek, mivelhogy szürkülő fejjel egy ily feltűnően szép és fiatal leánykát magához tudott láncolni. És a leány valószággal az ő tulajdona volt, csak az övé, mert féltékenyen őrizte őt, nehogy más férfival érintkezhesse és egy pillanatig sem gondolt arra, hogy a leány érdeklődése valaha egy más férfi felé fordulhatna.

A férfi beteg lett és a leány gyengéd odaadással, aggódó figyelmességgel ápolta őt. — hisz mindig oly jó volt hozzá ez az ember. Veszedelem nem volt ugyan a betegség, az aggság előhírnöke, egy kis köszvény csupán, amely betegágyhoz szegezte.

Rövid idő alatt meggyógyult, de bágyadt, megtört vonásai és egyre ritkuló hajszálai azt mutatták, hogy ifjuságának ereje oda van. Fáradt, öreg ember lett belőle egyszerre, sokkal előbb, mintsem ezt ő hitte volna.

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

Sirolin

üdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik. — Emeli az étvagyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 — koronáért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantl céggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Bazel (Svájc).

liceum igazgatója emlékszeddel, Borsodi Lajos ez alkalomra irt költeményével és Semsey Gyula felolvasással fogtak szerepelni. Ezenkívül Csokonai-nak néhány versét szavalják majd el. A személyre vonatkozólag később történik megállapodás. A szabad liceum vezetősége azon van, hogy az országos ünnepségből minél méltóbban, imponansabban vegye ki részét s az ünnepély előrelátó hatólag nagy sikerű lesz.

— **Nyilvános köszönet.** A torontálmegyei takaré- és hitelbank 80 koronát, a nagybecskereki takaré- és élölegegylet mint részvénytársaság 50 koronát a nagybecskereki önkéntes tűzoltó-egylet céljaira adományképen küldött át, mely adományokért hálás köszönetét fejezi ki a parancsnokság.

— **Klein Mór jubileuma.** Mint értesülünk, a nagybecskereki izraelita hitközség tudós főrabbija, dr. Klein Mór ez év május havában üli meg lelkészi működésének 40 éves jubileumát és egyszersmind 25-ik évfordulóját annak, hogy meghívták Nagybecskerekre főrabbinak. Dr. Klein, mint hitszónok országos hírnévének örvend és mint író is elismerésre méltó munkásságot fejtett ki. A nagybecskereki izraelita hitközség, mint értesülünk, nagy előkészületeket tesz arra, hogy szeretett lelképásztora jubileumát méltó módon megünnepelje.

— **Ünnepelt lelkész.** Szép ünnepsében részesítették tegnap a magyar-íttebei református hívek, mint lapunknak írják, Geese Albert esperesi titkárt, helyettes lelkészt, aki a községtől távozik. Az ittebei református nők értékes emléktárgyat nyújtottak át neki, majd a presbiterium és a községi előjáróság bucsuzott el a szeretett lelkésztől, aki meghatva köszönte meg a szeretett nyilvánulásait.

— **A Levesosztó konyháról.** Lapunk tegnapi számában már megírtuk, hogy a munkások közötti nyomor enyhítésére dr. Perisics Zoltán polgármester kezdeményezésére levesosztó konyhát állítottak fel a Vásártéren és a Temesvári-úton, a hová már két nap óta százával özönlenek az éhes, nyomoruságban élő munkásaladók, akikre nézve ezen humorus intézmény valóságos ádás-mért különben talán hetekig nélkülözni volnának kénytelenek a meleg ételt, ami ugyan szomorú dolog, sajnos azonban, így van. Azoknak, a kik kényelemben élnek, a kiknek megvan a mindennapi szükségletük, fogalmuk sem lehet arról, hogy milyen a nyomoruság, de ha csak egy pillantást is vetnének ezekbe a levesosztó konyhákba, megtudnák, hogy bizony az nagyon, de nagyon szomorú dolog, de egyszersmind megtudnák azt is, hogy mindenkinek, a kinek csak módjában áll, erkölcsi kötelessége segíteni azokon, a kik önhibájukon kívül kerültek ily nagy nyomoruságba. Ha még csak férfiakról lenne szó,

hagyján, azok inkább kiállják az élet viszontagságait, de nők, gyermekek, főleg pedig az utóbbiak török magukat azután a falat kenyér után, melyet a jótékonyság nyújt nekik s ez a falat kenyér boldoggá teszi őket, mert megszünteti az éhséget, a mely miatt már annyit kellett szenvedniök. Ily körülmények között azután kétszeresen kötelessége mindenkinek, a kinek csak módjában áll, megkönyörölni embertársaikon s a város közönsége, mely már annyiszor tanujelét adta nemes gondolkodásának, ez alkalommal sem zárkózik el az elől, hogy segítkezést nyújtson azoknak, akik igazán rászorulnak arra. Bizonyoság erre az, hogy alig pár nap alatt már több száz korona gyűlt egybe a nemes célra. Az adakozásban első helyen áll a torontálmegyei takaré- és hitelbank, mely a levesosztó-konyha céljaira 100 koronát küldött be a polgármesternek, bár a többi pénzintézetek is tetemesebb összeggel járultak hozzá a nyomor enyhítéséhez. Így a takaré- és élölegegylet 60 koronát, a nagybecskereki népbank 50 koronát, a közigazgatási bank 50 koronát és a nagybecskereki takarékpénztár szintén 50 koronát adományozott. De nemcsak a pénzintézetek, hanem a magánosok közül is számosan adóznak a jótékonyságnak, ezek közül azonban helyszüke miatt egyelőre csak a következőket soroljuk fel: Steinitzer Géza, Franz J. L., dr. Pollak Viktor, dr. Perisics Zoltán, Napholtz Ágoston 10—10 koronát, dr. Grandjean József, Haidegger Ödön, Partilla Géza, dr. Annau Ernő, Fein Fülöp, Ujváry Adolf, dr. Györgyevics Mihos és Oldal Antal 5—5 koronát juttattak a polgármesterhez, a melyért az a város, valamint az inségesek nevében is hálás köszönetét fejezi ki a nemesszivű adakozóknak.

— **A Nemzeti Sport vívóünnep.** A tavalyi év legsikerültebb ünnepé kétségtelenül az volt, melyet a Nemzeti Sport rendezett a fővárosi mentő-egyesület javára. A budapesti közönség szokatlan mértékben karolta fel ezt a vívóünnepet, mely a sportot a jótékonyság szolgálatába állította. A Nemzeti Sport felbuzdulva a múlt évben aratott sikereken, az idén is rendez vívóünnepet, még pedig aminő újabbán elhatározták, március 22-től 26-ig. A vívóünnepen részt fog venni a Torontái Athletic Club is, melynek egyes tagjai az előző évben rendezett akadémián is szép kiüntetésekben részesültek s bizony remélhető, hogy az idén is megőrzik az egylet jó hírnevét.

— **Az ügyvédjelöltek joggyakorlata.** Az ügyvédjelölteknek, mielőtt az ügyvédi vizsgát levehették, három évi joggyakorlatot kell végezni. Ezt a joggyakorlatot úgy igazolják, hogy az ügyvédi kamarák nyilvántartásba vesznek minden jelöltet. Megtörtént azonban, hogy az ügyvédjelölteket bizonyos állásokba megválasztották, amelyek gyakorlatul be nem számíthatók, de nem töröltették magukat a nyilvántartásból. En-

nek orvoslására két miniszteri rendelet adatott ki. Az elsőben arra utasítja a miniszter az ügyvédi kamarákat, hogy a nyilvántartás lajstromából hivatalból töröljék azokat, kik közigazgatási hivatalokat választás után töltenek be. A második most kiadott miniszteri rendelet ezt kiterjeszti mindazon esetekre, midőn valamely kamarailag bejegyzett ügyvédjelölt választás után alkalmaztatik valamely, az ügyvédjelölti minőséggel össze nem férő állásra.

— **A halál torkában.** A napokban Nagyikindán a határt járó csendőrök egy a fagytól teljesen megmerevedett férfit találtak, kiből utólag Lausev György tanyást ismerték fel. Ámbár a szegény teljesen megfagyottnak látszott, a csendőrök nem akarták elmulasztani a mentési kísérleteket s egy jó félóra kemény munka után megvolt az az elégtételük, hogy Lausev életjelet adott magáról s később teljesen magához tért.

— **Letartóztatott dohánycsempész.** A csendőrség tegnap Versecon letartóztatta Frass Mária dettai ismert dohánycsempésznőt és kinyomozta, hogy a nála lévő dohány a temesvári dohánygyárból került ki. A rendőrség a dohány eredetének megállapítása végett széleskörű nyomozást indított meg.

— **Lopott ollóért 4 hónapi börtön.** Mint Nagyikindáról írják, ott egy Csernits Sándor nevű 16 éves suhanc a napokban dr. Spitzer Mór ottani városi főorvos kertjében járva, onnan két kerti ollót lopott 12 kor. értékben. A tolvaj súlyosan meglakolt bűnéért, mert a kikindai járásbírószög 4 havi börtönre ítélte.

— **Bejelentett gyilkosság.** Rémes gyilkosság történt a minap Kisjenőn a fűtőcán. Bába János erdőhegyi lakost ütötték agyon. A tettesek: Kaba János és Kaba Tódor már régebbi idő óta haragosai voltak Bábanak amiatt, hogy az elszerepte Kaba János szeretőjét. Hatfőn este aztán, aminő Bába a kocsyából részegen hazafelé indult, az egyik kereszt utca sarkán lesbe állott gyilkosok elébe rontottak s bunkós botokkal agyba-főbe verték, úgy, hogy az áldozat még a helyszínén kiszenvedett. A gyilkosság után mindketten elmentek a község házára, felzörgették a jegyzőt és bejelentették, hogy agyonverték Bábát. A jegyző elküldött a csendőrök után, kik mindjárt megkezdtek a kihallgatásokat s mindkettőt őrizet alá vették.

Tüdőbajos gyermekek orvosi kezelése eddig felette nehéz volt, mert az orvosi tudomány nem rendelkezett oly szerrel, melyet gyermeknek adhattak volna. Az utálatos creosot-präparátumok, melyek felnőttek által is csak utálatlalt vétetnek be, gyermekeknek egyáltalán nem alkalmazhatók. A „Sirolin“ bevezetése folytán ezen hiány megszűnt. A „Sirolin“ felette kellemes szagú és jóízű szirup, melyet a gyermekek szívesen vesznek és könnyen emésztenek. Ezen szernek kiváló gyógyhatása számos előkelő orvos tapasztalatán alapszik és minden kétségen felül áll. A lesóványodott, sápadt kicsinyek a „Sirolin“-nak rövid használata után jó étvágyat kapnak és nemsokára gömbölyű, piros arcot nyernek, míg a betegség tünetei lassankint elmúlnak.

A leány pedig napról-napra szebb, formásabb, kívánatosabb lett és napsugár, boldogság után áhított.

Igy jött el Szilveszter-éjszakája. Kérte a férfit, menjen vele bálba, mert a kimerítő napok után jó volna egy vidám, szép éjszakán át ismét vigadni, mulatni. A férfi azzal uasította vissza kívánságát, hogy ő már öregnek érzi magát, hogy az ő fajta mulatságokban gyönyörűségét lenné.

— Te öreg vagy, de én még fiatal és én vágyakozom az élet örömei után. Vagy azt hiszed tán, hogy kedvem van ahoz, hogy örökös betegápoló legyek csupán. Eleget áldoztam már érted, most végre a magam fiatalága is követeli az ő jogát. . . S ha te nem jössz velem a bálba . . . elmehetek én egyedül is! . . .

— Menj — mondta egész nyugodtan.

És a leány elment.

A hogy az ajtó bezárult a leány mögött, a férfi kimerült, faradt arcán két méhez könyecspp gördült végig. A közeli templom tornyában kemor harangütések hirdették az új év megérkezését. Az utcáról és a szomszédos lakásokból vidám mulatozás, kacagás, pohárcsengés lármája hatolt el a férfi szobájáig. Mindenütt pezsgő élet, jókedv, mulatság uralkodott, csak hozza az öreghez érkezett el szomoruan, bánatosan az új esztendő. Ő egymaga nagy némaság és nagy elszomorodás között élte át Szilveszter éjszakáját.

A leány ezalatt életvidám ifjak karján ringatózott tova a szebbnél szebb keringők dallamára a bálteremben. Uszott az első a vér ereiben, meleg, egyre forróbb, lázasebb lüktetéssel. És ahogy az egyik ablakmélyedésben, gyöngyöző pezsgő mellett egy fiatal, szép művész átfogta derekát és reszkető testét heves vágyakozással mindjobban magához huzta, egész önkéntelenül

oda nyújtotta neki forró ajkát és a két fő egy hosszú, hosszú csókban olvadt össze.

— Légy az enyém isteni leány, legyenek enyém a te tüzből ragyogó szép szemeid, mondá a művész. Te leszel az én istennőm, a muzsám, ki ilhetet fog belém önteni a legnagyobb, a legcsodálatosabb remekmű megalkotásához.

És a leány mély bánósággal csókolta meg a művész hullámos fekete fürtjeit és csak ennyit mondott:

— A tied vagyok!

Újév napján a másik az öreg, megkapta az ő bucsulevelét. Rövid néhány szóban értésére adta, hogy többé nem tér vissza hozzá. Lehetetlenséget kívánhatna tőle csak, hogy ő legszebb ifju éveit egy öreg ember ódalán morzsolja le. Minden jót kívánt neki és ígérte, hogy mindenkor szívesen fog rá gondolni.

A férfi egész egyszerűen ezt írta válaszul: „Szabad vagy! Nincs jogom, hogy magamnál tartalak. Szabadon választhatod az utat, amelyen haladni akarsz. Kívánom, hogy ez az ut válassza be reményedet. . . Él boldogan! . . .“

Évek mulak el, anélkül, hogy valaha egymás látják volna, hogy hirt hallottak volna egymás felől, amíg egy napon véletlenül össetalálkoztak az utcán.

— No öregem, hogy vagy? — kiáltá a leány vidáman feléje, mintha soha semmi sem történt volna közöttük.

— Ejnye de csacsogó lettél — folytató a leány finom gunnyal a hallgatag férfi felé fordulva. — Jer velem a lakásomra és mond el nekem, hogy mi minden történt veled, mióta nem láttalak.

A leány kocsija után intett és hazament az öreggel. Mint egy akarat nélküli kis gyermek követte a férfit a leányt de gaus

csinos szalonjába és megmámorosodott a leány tuda, kacagó hangjától, a melyet oly régen hallott utóljára. Alig vette észre, hogy a leány egy finom metszésű poharat szorított kezébe tüzes borral. Mint egy álom, úgy tűnt fel előtte mindez. De a mikor a leány koccintott vele és ajkait csokra nyújtotta feléje, belereszkedett a csodás mámorba és szorosan magához ölelve így kiáltott fel:

— Lásd, így segített néked az én szerelmem, mert a te mostani szerencsédet és mind e pompát és fényt, a mely körülvesz, nekem köszönheted, csak nekem egyedül! Mi volnál te ma, ha „én“ fel nem karoltalak volna.

E pillanatban a leány ölelő karja lehullott a férfi válláról és lassan elhúzódott mellőle. Az arca sápadt lett, szemében a harag gyűlölködő fénye gyulladt ki. Dühből reszkettek az ajkai, a hogy beszélni kezdett.

— Én legyek néked hálás? Néked, ki tönkretetted egész életemet és így ebbe a gyalázathoz és nyomoruságba kergetted? Miért nem hagytál meg engem szegényes otthonomban, úgy ma valamelyik becsületes mesterember tisztas felesége lehetnék. Embertársaim megbecsülnének, tisztelnének. Miért szakítottál ki engem, kit soha egy pillanatra sem mondhattál magadénak, az én megszokott környezetemből és ezzel azzá téve, ami most vagyok: megvetett, lenézett bukott leány, rima. Legyen átkozott, ezerszer átkozott az óra, a melyben megismertelek. Így, most legalább tudod, miként gondolok rád, öregeském! És most igyunk, igyunk a „mi szerencsénkre.“ Koccints! . . .

Csörrenve hulltak a poharak cserepei a földre.

TÁVIRATOK.

A helyzet.

A miniszterelnök bécsi útja.

Budapest, március 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) A politikai körök ma is a miniszterelnök legutóbbi bécsi útjával foglalkoznak a legkülönbözőbb kombinációkat fűzik hozzá. Ezzel szemben illetékes helyről konstataciók, hogy Tisza István gróf legutóbbi bécsi útja és kihallgatásra jelentkezése egyenest ő felsége parancsára történt Tisza gróf ő felségének azt az előterjesztést tette, hogy ő felsége a képviselőház több kiváló tagját pártkülönbség nélkül hallgassa meg, hogy azután mennél teljesebb tájékozódás alapján késedelem nélkül dönthesse a válság kérdésében. Ebből egészen világos, hogy Tisza István gróf a jelen viszonyok között egyedüli legfontosabb és legsürgősebb feladatának tekinti, hogy a válságnak mentül simább, mentül gyorsabb megoldását tegye lehetővé, mert mit sem óhajt inkább, mint azt, hogy a reá nézve rendkívül súlyos feladattól meneküljön, hogy a kormányzást egy politikailag is felelős kormánynak átadhassa.

Az újabb meghívások.

Budapest, március 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma kapták meg Justh Gyula, Csáky Albin gróf és Láng Lajos a királyi meghívót kihallgatásra. A király elsőnek Justh Gyulát fogadja kihallgatáson holnap déli 1 órakor a kabinetiroda címzése: „méltóságos Justh Gyula képviselőházi elnök urnak, Budapest” szövegű. A meghívott politikusok ma délután 5 órakor utaztak Bécsbe.

Az orosz forrongás.

Budapest, március 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Varsóból jelentik, ott most a zavargók a rendőroket igyekeznek terrorizálni, hogy az ő pártjukra álljanak. A munkások minden nap megtámadják a rendőroket, rájuk lönek, megsebesítik, sőt meg is ölik őket. E héten 4 rendőrt öltek meg és több mint 20-at megsebesítettek a zavargók. A terrorizmusnak részben meg is van már az eredménye, mert számos rendőr megtagadta a szolgálatot.

Budapest, március 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Moszkvából jelentik, Szergejusz nagyherceg előtt nem volt titok, hogy napjai meg vannak számlálva. Testvérével, Vladimir nagyherceggel, Trepovval és Alexejevvel együtt, legelül állott a proskribáltak listáján. A véres vasárnap után ezek mind levelet kaptak, a melyben felszólították őket, hogy kövessenek el öngyilkosságot, mert különben erőszakos haláluk alkalmával ártatlan embereket is veszedelem fog fenyegetni.

Az orosz-japán harctérről.

Budapest, március 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az összes jelentések a Saho menién folytatott csatározásokról szólnak, melyek minden részleteikben ismét csak a japánok győzelmét gyarapították. Egyelőre csak a japán győzelem részleteit hozzák meg a táviratok, de arról nem szól a hír, hogy az oroszokra ez újabb vereség minő közvetlen következményekkel járt s vajjon a japánok újabb hadiszerencséjüket érdemlegesen tudták-e kiaknázni a döntő fordulat érdekében.

Budapest, március 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londoni táviratok szerint az az öt hadsereg, amelyet Oyama most vezényel, nem rendelkezik teljes légénységi létszámával. Ezt az öt hadsereget Nogi, Oku, Nodzu, Kuroki és Kamimura tábornokok vezénylik. Nogi tábornok a Port-Arthur mellől a mandzsországi harctérre szállított seregének zömével a japán harctérnek legszélső nyugati végén áll, míg Kamimura, aki Rennenkampf ellen a leg-

újabb hadműveleteket intézte, a legszélső keleti végén van. Az Oyamával szemben álló orosz csapatok számát háromszázezer emberre becsülik.

Montignoso grófnő ügye

Budapest, március 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Drezdából táviratozzák: A szász lapok egyetértelműen azt a hírt közlik, hogy Frigyes Ágost király késznek nyilatkozott arra, hogy Montignoso grófnő egyik ügyvédjét fogadja. A király engedékenysége a toszánai udvar közbenjárására vezethető vissza Valószínűleg magánaton egyezség fog létrejönni a szász udvar és Montignoso grófnő között.

Papp Ferenc bűnpöre.

Budapest, március 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) A budapesti törvényszék Papp Ferencet 4 évi és 6 havi börtönrre ítélte.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1905. március 3.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	Kilós	100 kilogr. ára		Kilós	100 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki új	75	—	—	80	20.35	20.65
Pestvidéki új	75	—	—	80	20.25	20.45
Bánsági új	75	—	—	80	20.35	20.55
Bácskai új	75	19.95	20.15	80	—	—

Rozs elsőrendű	15.20	15.60
„ másodrendű	15.10	15.25
Árpa takarmány	14.50	14.90
„ égetni való	14.20	14.50
„ sörfőzésre való	0.—	0.—
Zab	14.25	14.65
Tengeri búza	15.55	15.75
Répa	—	—
„ káposzta	—	—
„ másnemű	—	—
Köles	0.—	0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, március 3. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén az árak szilárdak. A zab ára 5 fillérrel emelkedett. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra)	9.94
Buza (októberre)	8.69
Tengeri májusra	7.60
Zab (áprilisra)	7.25
Rozs (áprilisra)	7.82

Dr. Brájer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Somfai János.

Közgazdaság

Takarékpénztári közgyűlések.

Március 5. Az „Alibunári járási hitelszövetkezet” közgyűlése.
 Március 8. A „Kis-zombori segély-egylet és hitelszövetkezet” közgyűlése.
 Március 12. A „Nagybecskereki takaré- és előlegesítési társulata az állami tisztviselő-egyletnek” közgyűlése.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyezték a Nagybecskereken, 1905. évi március hó 3-án megtartott heti vásár alkalmával:

Buza 50 kilogramm	9.60 korona
kétszeres	7.20
rozsa	6.—
árpa	7.—
zab	7.20
kukorica	7.50
„ uj	8.50
repce	11.—
széna I.	10.—
„ II.	6.—
szalma I.	4.—
„ II.	3.—
burgonya 1 kilogr.	0.14
marhahús I. 1 kilogr.	1.04
„ II.	0.98
borjú hús	1.20
disznó hús	1.20
juh hús	0.80
zsír	1.60

Nyiltér.*)

Miután bucsulátogatásokat tenni módomban nem állott, e helyen mondom távozásom alkalmával összes barátainak, ösmerőseimnek és jóakaróimnak szívesen „Isten hozzád”-ot.

Nagybecskerek, 1905. március 3-án.

246-1.1

Lów Kálmán.

*) Az e rovat alatt közöltéért nem vállal felelősséget a szerk.

Vegyünk Schweizer-féle selymet!

Kérjen mintát következő tavaszi és nyári újdonságainkhoz:

Mintázott Habutai, Radium, Taffetas caméleon, Rayé, Ombre, Ecossais, Broderie anglaise, Musseline 120 cm széles, mét 1-15 koronától kezdve ruhákra, bluzokra alkalmas, fekete, fehér, egyszínű és tarka.

Csak jóállás mellett szolid selyemszöveteket szállítunk közvetlen magánosokhoz vim- és portómentesen a hazhoz szállítva.

Schweizer & Co., Luzern U/27. (Schweiz.)
 Seidenstoff-Export — Königl. Hoflieferant

(147a-x.2)

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Ervényes 1904. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:
 Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
 Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 perc
 Szegedről: (motorkocsi) 9 óra 23 perc.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 47 p.
 b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
 Zombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
 Mődeuról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 23 p.
 Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p. este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
 Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
 Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; délután 6 óra 20 p.
 Szeged—Budapestre: d. a. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
 Szegedre: (motorkocsi) d. u. 12 óra 53 p.
 Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.
 b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
 Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára: reggel 3 óra 33 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
 Mődeuról: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 39 p.

A bókai határban

200 hold legelő

szarvasmarhának, 100 holdankint is, 1906. évi január 1-éig bérbe adható.

Részletesebb felvilágosítást ad

Probst István,

tulajdonos. (240-2.2)

33. szám. 1905.

245-3.1

Figyelmeztetés.

A közlegelő husvétii ünnepek alkalmából felhívjuk hitközségünk tagjainak figyelmét arra, hogy a fennálló és törvényben levő szabályrendeletek értelmében a husvétii kenyerek (mácot) előállítására, valamint a macotból előállított liszt és dara árusítása nem a szabad ipar, hanem a hitközségi autonómia körébe tartozik és hogy hitközségünk tagjai csakis az általunk feljogosított Eckstein Samu macot-sütőtől szerezhetik be szükségletüket.

Figyelmeztetjük tehát a t. hitközségi tagokat, hogy a macotnak, vagy a macotból előállított liszt és darának idegen helyről való behozatalától tartózkodjanak, mert a csomagok beérkezéséről a városi rendőrség esetről-esetre értesítve leendő s így azon jogunkat, hogy az idegen helyről beszállított fent elősorolt készítményeket hatóságilag elkoboztassuk, a legszigorubbán gyakorolni fogjuk.

Nagybecskerek, 1905. évi március hó 2-ik napján.

Az izraelita hitközség elöljárósága:

Löffler Jónás, Dr. Mangold Samu,
 titkár. elnök.

5227. sz.
1905.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Torontá vármegye területén lévő törvényhatósági közutakon az 1905., 1906., 1907., 1908., 1909. és 1910. években eszközrendő **kavics szállítás** biztosítása céljából **folyó évi március hó 20-ik napján délelőtt 10 órakor** a vármegyei alispáni hivatal helyiségében zárt írásbeli ajánlatok útján nyilvános verseny tárgyalás fog tartatni.

Felhivatnak ennél fogva vállalkozni kívánók, hogy ajánlataikat a vármegye alispánjához címezve, legkésőbb a kitűzött tárgyalási nap délelőtt 10 órájáig nyujtsák be. A később érkezett ajánlatok, valamint a bármikor beérkezett táviratok és utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlat öt pecséttel zárt borítékban a címzés felett világosan kiírandó azon törvényhatósági közut neve, a melyre az ajánlat vonatkozik.

Az ajánlatok a nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatalban átvehető ajánlati és felosztási kimutatási minta szerint teendők meg.

Azon esetben, ha ajánlattevő a verseny tárgyalás alapjául elfogadott s az államépítészeti hivatalnál kitett kömintától eltérő köanyagot kívánna szállítani, annak saját és a m. kir. József-műgyetem kísérleti állomásának pecsétjével ellátott két mintáját ajánlatához mellékelni és egyúttal a felosztási kimutatás 6. rovatában a termelési helyet is megjelölni és a m. kir. József-műgyetem kísérleti állomásának a bemutatott köre vonatkozó bizonyítványát bemutatni tartozik.

Az árak az alispán által elfogadott és a nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatalnál kitett mintával azonos, vagy bár attól eltérő, de legalább is oly jó minőségű anyagra kell vonatkoztatnia.

A vasuti szállítások a törvényhatóság számára szállítandó ilyenü anyagokra jelenleg érvényben lévő díj-szabás szerint számítandók. A törvényhatóság által netalán kieszközrendő vasuti szállítási díjmérséklések a vállalkozók által kívánatra bemutatandó fuvarlevelek alapján is a törvényhatóság javára fognak esni, illetőleg visszatérítetni.

A benyújtott ajánlatok vissza nem vonhatók és mindegyik ajánlattevő ajánlatának beadásától számított nyolc hétig kötelezettségben marad.

Minden egyes törvényhatósági közuti vonalra külön ajánlat nyujtandó be. A törvényhatósági közutnak a felosztási kimutatástól eltérő egyes részeire tett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Ugy az ajánlat, mint a hozzá mellékelt felosztási kimutatás szabályszerű bélyeggel látandó el és mindkettő az ajánlattevő által aláírandó.

A bánatpénznek a nagybecskereki kir. adóhivatalba történt befizetését igazoló nyugta az ajánlathoz csatolandó.

A bánatpénznek a tárgyalásnál alapul szolgáló felosztási kimutatásban kitett mennyiség után az ajánlott árak összegének 5%-át kell kitennie.

Készpénz vagy értékpapír az ajánlathoz nem mellékelendő. Azoknak az ajánlattevőknek, a kiknek ajánlata el nem fogadtatott, bánatpénze az árlejtés eredménye feletti határozathozatal után fog kiadatni, illetve az intézkedés a kiadatás iránt megtétetni.

A tett ajánlat vállalkozót azonnal, a törvényhatóságot azonban csak azon naptól fogva kötelezi, melyen azt a várm. közíg. bizottsága elfogadja.

A szállítási szerződés és részletes feltételek, az ajánlati minta s ennek mellékletét képező felosztási kimutatás és köminták a nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatalnál a szokott hivatalos órákban átvehető, illetve megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1905. évi február hó 28-án.

Alispán helyett:

Vinczehidy, főjegyző.

(238-3.2)

Hirdetmény.

Tarras községnél egy a kataszteri teendőkben jártas, megbízható egyén 6 hétre 3 korona napidíj mellett azonnal alkalmazást nyer.

Ajánlatok alulírottához intézendők.

Tarras, 1905. március 2.

Junker,
jegyző.

(239-3.2)

203. szám. 1905.

241-3.1

Hirdetmény.

A vallás- és közoktatásügyi miniszterium 1905. évi január hó 24-én kelt 110271/904. számú rendeletével Szent-Jánoson építendő áll. elemi iskola építését 15.852 kor. 49 fill. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített építkezés kivételének biztosítása céljából **1905. évi március hó 20-ik napjának d. e. 11 órájára** a nagybecskereki kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati verseny tárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtt 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz (vagy a bánatpénznek az állampénztárnál (adóhivatalok, vámhivatalok, sóhivatalok stb.) történt letételét igazoló pénztári nyugta csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban d. e. 8-2-ig naponként megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1905. évi február hó 20-án.

M. kir. államépítészeti hivatal.

A hivatal főnöke:

Faur,

királyi főmérnök.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.

Torontá vármegye nagyszentmiklósi járás főszolgabírájától.

1015. kig. szám 1905.

232-3.3

Pályázati hirdetmény.

A nagyszentmiklósi járáshoz tartozó Szerbcsanád községében elhalálozás folytán megüresedett **jegyzői állásra** pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni kívánják, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. §-a, illetőleg az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában előírt képesítésüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat és nyelvismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hivatalomhoz **f. évi március hó 20-ig** annál inkább benyujtsák, mert a később érkező kérvényeket nem veszem figyelembe.

A választást Szerbcsanád község házában **f. évi március hó 22-én d. e. 9 órakor** tartom meg.

A jegyzői állás javadalmazása:

1. 1600 korona törzsfizetés.
2. 240 korona irodaá'atány.
3. 180 korona utiá'atány.
4. 200 korona anyakönyvvezetői tiszteletdíj.
5. 4 szoba és mellékhelyiségekből álló természetbeni lakás.
6. 1200 □-öl házi kert.
7. Magánmunkálatokért a szabályrendeletileg megállapított díjak.

Nagyszentmiklós, 1905. február 27.

Hadfy Károly,
főszolgabíró.